

Kifejtettem, hogy nem egészen érthető előttem, hogy Angliában a vezető politikai körökben miért nem veszik komolyan a német veszélyt, és miért hagyják magukat egy szovjetellenes propagandától egyoldalúan befolyásolni.

Talán csodálkozni fog – felelte a nagykövet –, mégis nyíltan meg kell hogy mondjam, hogy nem osztom kormányom nézetét és egyetérték Magával abban, hogy a német veszély komoly. Ha a Ruhr-vidéket Németországnak visszaadják és nem helyezik nemzetközi kontroll alá ezt a fontos iparvidéket, akkor Németországnak megadatik a mód arra, hogy felfegyverkezzék. Sajnos az amerikaiak és minálunk is sokan vaksággal vannak megverve. Az a vágyálomuk, hogy németekkel tartsák sakkban az oroszokat, amely elgondolás szerintem teljesen hamis. A németeket nem lehet rábírní arra, hogy ismét fegyveresen forduljanak szembe Oroszországgal. A németeket nem lehet „askari” szerepre” felhasználni, és a veszély az, hogy a németek elfogadják a dollárokat, fel is fegyverkeznek, és azután ellenünk fordulnak, esetleg az oroszokkal összefogva.

Ezután megkérdeztem Duff-Coopertól, hogy vannak-e az angol konzervatív táborban olyanok, akik a nagykövet úr nézetét osztják?

Vannak, felelte, de nem elegen.

Annak ellenére, hogy a magyar választásokról részletesen beszéltem a nagykövetnek, Duff-Cooper egyetlen egy kérdést sem intézett hozzám erre a témára vonatkozólag.³

MOL XIX-J-30-b 1. doboz (egykorú másolat)

¹ Károlyi 1947. augusztus 27-én adta át megbízólevelét. A magyar Külügyminisztérium „A francia-magyar viszony az 1947. évben” című összefoglalója szerint „Károlyi követ megérkezését követő időben a francia-magyar kapcsolatok javulásáról beszélhetünk, noha az az úgyszólván pártkülönbség nélkül megnyilvánuló szimpátia és érdeklődés, mely azokban a napokban a sajtóban tapasztalható volt, főleg Károlyi Mihály személyének szólt. Magyarország új párizsi követének első lépése az volt, hogy interveniált a francia kormánynál annak érdekében, hogy támogassák Magyarország felvételi kérelmét az UNO-ba. A francia kormány ennek a kérésnek eleget is tett, amely lépést a párizsi antidemokratikus körökben komoly vereségnek fogtak fel.” (MOL XIX-J-30c 62/1948)

² Gyarmati hadsereg szolgálatában álló afrikai bennszülött katona.

³ Duff Cooper ennél részletesebb jelentést küldött Károlyi látogatásáról. Károlyi természetesen dicsérte Angliát, azt is mondta, hogy szívesebben lett volna londoni követ, és Titónál nemrég tett látogatása alkalmából igyekezett vendéglátóját meggyőzni arról, hogy az angol külpolitika sokkal jobb, előnyösebb számukra, mint az amerikai. Károlyi elismerte, hogy a magyarországi választások még nem olyan demokratikusak és tiszták, mint egy angol választás – kitérve a kék cédulával történt visszaélésekre – de azért a választások eredménye nagyjából tükrözi a közvélemény megoszlását.

Hangsúlyozta: „Az oroszok jóval kisebb nyomást gyakorolnak Magyarországra, mint általában hiszik... Oroszország talán arra is gondol, hogy Magyarországot közvetítőnek használja a Nyugat felé”, és a szomszédokkal a közeljövőben kötendő gazdasági szerződéseket „tévedés lenne a szovjet befolyás növekedésével összetéveszteni.”

A Foreign Office kiértékelője a következő megjegyzést tette Duff Cooper jelentésére, illetve Károlyi szavaira: „Ez nagyrészt csak fecsegés. Igaz, hogy az orosz nyomás Magyarországra kisebb, mint a régió bizonyos más országaira – de ez így van már 1944 óta.” (PRO FO 371/61 184)

316. KÁROLYI MIHÁLY MIHÁLYFI ERNŐHÖZ

(Párizs, 1947. szeptember 13.)

Fent hivatkozott számú jelentésemben¹ ecseteltem a követség berendezésének hiányosságait. Nem feledkezhetem azonban meg jelentést tenni Miniszter Úrnak az alábbi körülményekről sem:

A követségi épület jelenleg egyúttal konzulátus gyanánt is szolgál. Az ügyfelek száma átlagosan napi 200-ra tehető, hiszen Párizsban és környékén legalább 6000 magyar állampolgár él, akik ügyes-bajos dolgaikban természetesen a követséghez fordulnak. A követség irodaépülete sajnálatos módon ily nagy apparátus és forgalom lebonyolítására

egyrészt kicsiny, másrészt belső konstrukciójánál fogva nem felel meg. Az ügyfelek várakozóhelyiség híján csoportba verődve a követség udvarán ácsorognak, ami esőben és télen a legnagyobb elkeseredést szüli. Ezenkívül a konzuli ügyek és a követségi munka a helyiségek belső elhelyezésénél fogva nem választhatók szét, a követség tisztviselői munkájukkal egymást zavarják. Felelősségem tudatában kijelentem, hogy az ügymenet akadálytalan volta ily módon nem biztosítható. A megoldást egyedül abban látom – és erre tisztelettel és nyomatékosan felhatalmazást kérek –, hogy a követség egy alkalmas lakást béreljen és a konzuli részt ott helyezze el. Ily módon az ügyfélforgalom megszokott, és egy ideiglenes kielégítő megoldást találunk. Ez természetesen kizárólag csak helyi szétválasztás volna, a követség fegyelmileg és szervezetenként egységesen működne tovább vezetésem alatt.

Tekintettel arra, hogy a tervezett újítást sürgősnek látom, tisztelettel kérem Miniszter Urat, hogy hozzájárulását távirati úton megadni szíveskedjék.

MOL XIX-J-1-k 7. doboz (eredeti)

¹ L. e kötet 307. sz. levelét.

317. KÁROLYI MIHÁLY TÁVIRATA A MAGYAR KÜLÜGYMINISZTERIUMHOZ

(Párizs, 1947. szeptember 17.)

Francia munkaügyi miniszter kérte segítségemet Cathelin francia szakszervezeti küldött SZEB engedélyének megszerzéséhez. Miniszter közlése szerint budapesti francia követség elvi megállapodást kötött magyar hatóságokkal tíztagú francia mezőgazdasági munkástoborzó bizottság kiküldésére, de csak hét megbízott kapott eddig SZEB engedélyt. Kérek utasítást.¹

MOL XIX-J-1-k 5. doboz 4/i (egykorú másolat)

¹ Cathelinnek megüzenték, hogy Prágán keresztül SZEB-engedély nélkül lehet már jönni. A bizottság ügyében a KÜM az FM-hez fordult.

318. MIHÁLYFI ERNŐ TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1947. szeptember 17.)

Tekintettel arra, hogy a magyar békeszerződés bevezetésében kilátásba helyezte, hogy a szövetségesek támogatni fogják Magyarország felvételi kérelmét az Egyesült Nemzetek sorába, és tekintettel arra, hogy a magyar békeszerződés szeptember 15-én érvénybe lépett, felkérem, szíveskedjék azt a kormányt, amelynél Ön akkreditálva van, a magyar kormány nevében hivatalosan kérni, hogy felvételi kérelmünket az Egyesült Nemzetek Közgyűlésén hathatósan támogassák, felvételünk mellett szavazva.¹

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

¹A szövegből is kitűnik, hogy ez körtávirat, tehát nem vonatkozik a párizsi követség különleges feladatára a felvétel szorgalmazásában.